

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0251/2007

27.6.2007

RAPORT

Konsulteerimise taotlus Alessandra Mussolini puutumatus ja eesõiguste
küsimuses
(2006/2301(IMM))

Õiguskomisjon

Raportöör: Klaus-Heiner Lehne

SISUKORD

lehekülg

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS	3
SELETUSKIRI.....	4
MENETLUS.....	8

ETTEPANEK VÕTTA VASTU EUROOPA PARLAMENDI OTSUS

**konsulteerimise taotluse kohta Alessandra Mussolini puutumatuse ja eesõiguste
küsimuses
(2006/2301(IMM))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse hagiga tegeleva kohtuniku Anna Maria Pagliari taotlust Euroopa Parlamendile teha otsus selle kohta, kas parlamendisaadiku puutumatust saab kohaldada avalduste suhtes, mis Alessandra Mussolini on teinud Giuseppe Pisanu kohta, mille kohta Pisanu on esitanud tsiviilhagi (menetlus nr R.G. 54191/05, 24. juuli 2006) Mussolini vastu Rooma Ringkonnakohtus kahjutasu saamiseks au teotamise eest, millest on teavitatud täiskogu istungil 16. novembril 2006;
 - olles Alessandra Mussolini ära kuulanud vastavalt kodukorra artikli 7 lõikele 3;
 - võttes arvesse 8. aprilli 1965. aasta Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokolli artikleid 9 ja 10 ning 20. septembri 1976. aasta otsestel ja üldistel valimistel Euroopa Parlamendi saadikute valimist käsitleva akti artikli 6 lõiget 2;
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu 12. mai 1964. aasta ja 10. juuli 1986. aasta otsuseid¹;
 - võttes arvesse Itaalia Vabariigi põhiseaduse artiklit 68;
 - võttes arvesse Itaalia 20. juuni 2003. aasta seaduse nr 140 artiklit 3;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 13;
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit (A6-0251/2007),
1. on seisukohal, et Euroopa ühenduste privileege ja immunitete käsitleva 8. aprilli 1965. aasta protokolli artiklites 9 ja 10 ettenähtud parlamendisaadiku immunitet, nagu ka Itaalia põhiseaduse artikli 68 kohaldatavad sätted on täielikult kohaldatavad Alessandra Mussolini avalduste suhtes ja seetõttu otsustab kaitsta tema puutumatust ja eesõigusi;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev otsus ja vastutava komisjoni raport viivitamatult Itaalia Vabariigi pädevatele asutustele.

¹ Kohtuasi 101/63: Wagner v Fohrmann ja Krier, EKL 1964, lk 195 ja kohtuasi 149/85: Wybot v Faure ja teised, EKL 1986, lk 2391.

SELETUSKIRI

I. ASJAOLUD

16. novembri 2006. aasta istungil teatas parlamendi president, et ta on saanud Rooma Ringkonnakohtu hagi nr R.G. 54191/05 läbi vaatavalt kohtunikult 24. juulil 2006 esitatud taotluse, et Euroopa Parlament otsustaks, kas parlamendisaadiku puutumatus kehtib Alessandra Mussolini tehtud avalduste suhtes.

Kohtu taotlus, mis edastati nõuetekohaselt õiguskomisjonile, on seotud tsiviilhagiga, mille tolleaegne Itaalia siseminister Giuseppe Pisanu esitas Rooma Ringkonnakohtule, et see teeks kindlaks, kas teatavad avaldused, mis Euroopa Parlamendi liige Alessandra Mussolini on tema kohta teinud ja esitanud need ajakirjanduses või saatnud avaldamiseks ajavahemikul 13.–19. märts 2005, on õigusvastased, ja kui avaldused on õigusvastased, määraks talle Mussolinilt kahjutasu.

4. märtsil 2005. aastal anti Rooma apellatsioonikohtu piirkondlikule keskbüroole üle partei „Alternativa Sociale con Alessandra Mussolini” (edaspidi Alternativa Sociale) valimisnimekiri seoses osalemisega Lazio kohalikel valimistel 3. ja 4. aprillil 2005.

Alternativa Sociale nimekirja esitamisele järgnenud päevadel edastasid kõige tähtsamad riiklikud massiteabevahendid uudiseid tõsistest rikkumistest seoses allkirjade kogumisega Alternativa Sociale partei nimekirja toetuseks kõnealustel kohalikel valimistel.

Pärast nende asjaolude ilmnemist esitati riigiprokuratuuri Rooma, Latina ja Bologna osakondadele hulgaliselt üksikisikute ja poliitiliste parteide kaebusi seoses Alternativa Sociale valimisnimekirja toetuseks kogutud allkirjade ehtsusega.

Sellest tulenevalt arvas Rooma apellatsioonikohtu piirkondlik keskbüroo oma 12. märtsi 2005. aasta otsusega Alternativa Sociale valimisnimekirja Lazio omavalitsuse ja volikogu valimistelt välja.

13. märtsil 2005. aastal edastasid riiklikud meediakanalid Alessandra Mussolini avaldused tema vastu suunatud väidetava, kuid tõendamata vandenõu kohta: tema arvates oli tolleaegne Lazio omavalitsuse juht Francesco Storace tolleaegse siseministri Giuseppe Pisanu abiga välja mõelnud poliitilise salaplaani, et kahjustada Alternativa Sociale nimekirja ja soosida Storace valimisliitu, mille kandidaatide hulka kuulus ka nõude esitaja poeg Angelo Pisanu.

Hagiavalduse kohaselt, mille Giuseppe Pisanu nimel esitasid tema advokaadid, esitasid ajalehed ja uudisteagentuurid muu hulgas nende sündmustega seotud järgmisi Mussolini avaldusi:

- „(on) selge, et Storace on tegelnud arvutipiraatlusega ja kasutanud häkkereid, rikkudes sellega seadust. Ja minister Pisanu on kogu aeg olnud kaasosaline.” (ANSA kell 20.02, 16. märts 2005);

- „(...) Mul on käes Pisanu kiri Rooma apellatsioonikohtu esimehele, kes oli temalt küsinud, kuidas ta saaks Alternativa Sociale nimekirja välja arvata, kuigi allkirjad on ametiisikute poolt tõendatud (...), tegelikult andis minister erandi kohtunikule, kes oli temalt küsinud, kuidas ta saaks Alternativa Sociale nimekirja välja arvata (...) tõde tuleb päevavalgele; Storace on dokumente hakanud, mis on kuritegu (...) arvutipiraatlust on kasutatud minister Pisanu ettepanekul (...).” (ADNKRONOS kell 21.21, 16. märts 2005);
- „on täiesti selge (...) Storace kandidaadid koostöös minister Pisanuga kasutasid häkkereid, et koostada riiklikule süüdistajale esitatud avalduse, millega mind Lazio valimistest kõrvaldada (...) Et valimistel mitte kaotada, korraldas Storage häkkerite varastatud andmetel põhineva kaebuse, millest ilmneb, nagu oleksid mõned meie kogutud allkirjadest võltsitud; selle tegemiseks võttis ta appi Pisanu, kes saatis kaebuse apellatsioonikohtule ja apellatsioonikohus võttis siseministri nõu kuulda ja kõrvaldas meid valimistelt” (‘La Repubblica’, 17. märts 2005);
- „(...) Itaalia kodanikke on petnud minister, kes kasutas oma volitusi lubamatutel eesmärkidel” (ANSA kell 12.46 17. märts 2005).

II. ÕIGUS JA ÜLDISED KAALUTLUSED SEOSSES EUROOPA PARLAMENDI LIIKMETE PUUTUMATUSEGA

A. Menetlus

Kohaldatakse kodukorra artikleid 6 ja 7, eriti artikli 6 lõiget 1 ja artikli 7 lõiget 13:

Artikkel 6: Immuniteedi võtmine

1. Oma privileegide ja immunitetidega seotud volituste rakendamisel taotleb parlament eelkõige enda kui demokraatliku legislatiivkogu terviklikkuse säilitamist ja oma liikmete sõltumatuse tagamist nende ülesannete täitmisel.
(...)

Artikkel 7: Immuniteediga seonduvad menetlused

(...)

13. Iga pädeva ametiasutuse järelepärimine parlamendiliikmete privileegide ja immunitetide ulatuse kohta vaadatakse läbi vastavalt ülaltoodud artiklitele.

Kuna parlamendi president oli seisukohal, et Itaalia kohtu taotlus vastab kodukorra artikli 7 lõike 13 kohasele riigiasutuse järelepärimisele, avas ta Mussolini puutumatuse konsulteerimismenetluse, mis on sätestatud kodukorra eespool nimetatud artiklites, ja taotlusest teavitati parlamenti.

Seega on küsimuse õiguskomisjonile suunamiseks vajalikud vorminõuded täidetud.

B. Kohaldatavad sätted

Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokoll¹ artiklites 9 ja 10 on sätestatud:

Artikkel 9

Euroopa Parlamendi liikmeid ei või üle kuulata, nende suhtes tõkendit kohaldada ega neid kohtumenetlusele allutada nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.

Artikkel 10

Euroopa Parlamendi istungjärkude ajal on Euroopa Parlamendi liikmetel:

- a) oma riigi territooriumil samasugune immunitet nagu selle riigi parlamendi liikmetel;
- b) teise liikmesriigi territooriumil immunitet tõkendite ja kohtumenetluse suhtes.

Euroopa Parlamendi liikmete immunitet kehtib ka siis, kui nad sõidavad Euroopa Parlamendi istungipaika ja sealt tagasi.

Immunitedile ei saa tugineda, kui parlamendiliige tabatakse õigusrikkumiselt, ning see ei takista Euroopa Parlamendil kasutamast õigust tühistada oma liikme immunitet.

Loomulikult on need kaks sätet teineteist välistavad sätted. Kuna asjaga on seotud Euroopa Parlamendi liikme väidetavad laimavad arvamused, on enesestmõistetav, et kohaldatakse ainult protokoll artiklit 9.

Itaalia kohus otsustas konsulteerida Euroopa Parlamendiga 20. juuni 2003. aasta seaduse nr 140 artikli 3 alusel. Selles on põhiliselt sätestatud, et kui tsiviil- või kriminaalkohtu kohtunik otsustab rahuldumata jätta kaitse taotluse parlamendiliikme puutumatus ära võtta, peab ta saama asjaomase parlamendi otsuse, või kui seda veel ei ole, taotlema selle tegemist küsimuses, kas liikme tehtud märkused, mis prokuröri väidete kohaselt on laimavad, kuuluvad parlamendiliikme puutumatus alla.

Kõnealune säte viitab otseselt riigi parlamendi liikmete puutumatusale Itaalia põhiseaduse artikli 68 esimese lõigu tähenduses, mis on järgmine:

Artikli 68 esimene lõik

Parlamendiliikmeid ei või kohtusse kaevata nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste või antud häälte tõttu.

Itaalia kohus võttis aluseks Itaalia põhiseaduse artikli 68 ja seaduse 140/2003, sest „Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide sätete kohaselt (protokoll nr 34 artikkel 10, lisatud asutamislepingule 8. aprillil 1865) on Euroopa Parlamendi liikmetel liikmete koduriigi asjaolude ja menetluste osas samasuguse immunitet nagu koduriigi parlamendiliikmetel” ja „kõnealused sätted tähendavad seda, et Itaalia põhiseaduse artiklit 68 kohaldatakse nii sisu kui ka menetlustava osas”.

¹ Algsetele asutamislepingutele lisatud protokollid kuuluvad ühenduse esmaste õigusaktide hulka ja omavad samasugust õiguslikku seisundit nagu asutamislepingud ise. Ühenduse ametiisikute varamaksu tasumise kohustust puudutavas kohtuasjas tehtud otsuses tehti selgeks, et PIPi sätete rikkumine kujutab endast asutamislepingutest tulenevate kohustuste rikkumist (24. veebruari 1988. aasta otsus kohtuasjas 260/86, komisjon v Belgia, EKL, lk 966).

Käesoleval juhul on Mussolini pigem Euroopa Parlamendi kui riigi parlamendi liige ja kohus otsustas õigesti, et otsuse tegemise õigus kõnealuses küsimuses kuulub Euroopa Parlamendile.

III. ESILDATUD OTSUSE SELGITUS

Privileegide ja immunitetide protokolli artiklis 9 on ette nähtud Euroopa Parlamendi liikmete absoluutne kohtulik puutumatus „*nende poolt oma kohustuste täitmisel avaldatud arvamuste ... tõttu*”.

Avaldustes, nagu ajakirjandus neid esitas, Mussolini tegelikult üksnes kommenteeris avalikke asjaolusid, millel on Euroopa poliitiline mõõde, sest need on otseselt seotud valijate õigusega õiglasele valimiskonkurentsile ja nende huviga, et kõik kandidaadid seda asjakohaselt järgiksid. Vaatamata sellele, et Itaalia valimised olid kohalikud, puudutas sellise õiguse kasutamine kõiki Euroopa kodanikke, sest see oli selgelt Euroopa Liidu lepingu artikliga 6 tagatud üldiste ja põhivabaduste kohane.

Sellise käitumisega täitis Mussolini oma kohust Euroopa Parlamendi liikmena, väljendades valijatele oma arvamust avalikku huvi pakkuvas küsimuses. Lisaks muudab asjaolu, et tema avaldused käsitlesid poliitiku ja avaliku sektori töötaja käitumist, need õiguspärase poliitilise arutelu osaks.

Teisest küljest on demokraatlikus ühiskonnas vastuvõetamatu, et kohtumenetluse abil püütakse takistada parlamendiliikmetel õiguspärastes avaliku huvi küsimustes ja probleemides oma arvamust avaldada, mis on selgelt vastuolus protokolli artikliga 9, mille eesmärk on kaitsta parlamendiliikmete väljendusvabadust oma kohustuste täitmisel parlamendi kui institutsiooni huvides.

IV. JÄRELDUSED

Eespool nimetatud kaalutluste põhjal on õiguskomisjon seisukohal, et Euroopa ühenduste privileege ja immunitete käsitleva 8. aprilli 1965. aasta protokolli artiklites 9 ja 10 ettenähtud parlamendisaadiku immunitet, nagu ka Itaalia põhiseaduse artikli 68 kohaldatavad sätted, on täielikult kohaldatavad Alessandra Mussolini avalduste suhtes ja seetõttu otsustab kaitsta tema puutumatust ja eesõigusi tsiviilhagis nr R.G. 54191/05.

MENETLUS

Pealkiri	Konsulteerimise taotlus Alessandra Mussolini puutumatuse ja eesõiguste küsimuses		
Menetluse number	2006/2301(IMM)		
Puutumatuse ja eesõiguste kaitsmise taotlus esitaja* taotluse esitamise kuupäev istungil teada andmise kuupäev *andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles	Rooma Ringkonnakohus 24.7.2006 16.11.2006		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	JURI 16.11.2006		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Klaus-Heiner Lehne 18.12.2006		
Endine raportöör / Endised raportöörid			
Arutamine parlamendikomisjonis	10.4.2007	11.6.2007	25.6.2007
Vastuvõtmise kuupäev	25.6.2007		
Lõpphääletuse tulemused	+ 10 - 0 0 0		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Carlo Casini, Cristian Dumitrescu, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Othmar Karas, Piia-Noora Kauppi, Klaus-Heiner Lehne, Manuel Medina Ortega, Francesco Enrico Speroni		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Kurt Lechner		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)			
Märkused (andmed on kättesaadavad ainult ühes keeles)			